

اسلام مجموعہ

شعاری : « دینی بر مہیات ، حیاتی بر دینہ » در .

جلد ۳
۱۶ ایشان ۱۳۳۱
۱۴ جمادی الآخرہ ۱۳۳۲
مدیر : حلیم ثابت
۲ صائی ۲۶
۳

قرآنہ کریم

« أولئك الذين اشتروا الحياة الدنيا بالآخرة وللكافرين عذاب مہین
[حاشیہ لی مفہوم قرآن دن] مرحوم مناستری رفت

فقہ

[عباسی دوری و تشریح صلاحیتی] حلیم ثابت
[خلافت عباسیہ کچھ بہ آئندہ امویہ کی صلاحیت تشریحیہ ایلہ صلاحیت اداریہ بی جمع
ایدہ مدیلر . آئندہ مالک صلاحیت اداریہ و ارایدی . صلاحیت تشریحیہ تقیہ و علما یدندہ
ایدی . ونہایت بوحالک دوامی قابل اولامادی . خلافت برطاقم طوائف ملوکہ انتقام
ایدی . آئندہ عباسیہ کی صلاحیت تشریحیہ بی احراز ایدہ مدیکر بدن سلطنت لکری
پک جوق دوام ایدہ مدی]

فقہ

اجتہاد خطاری منصور زادہ سعید
[مجتہدین سالفہ تک شریعت موجود خارجیہ درہ پاکش تقلیری نتیجہ سی
اولہرق اجارہ علی خلاف اتمیاس بر عقددر اساس باطلی . و بواسک اجارہ ختندہ
مسائل عجیبہ وضعہ سب اولدینی . و اجرا ایتدیکی تضحیقات .]

فقہ

[ابن تیمہ تک اجماع ، اجتہاد و تقلید مسئلہ لری خصوصندہ کی نظری] رضالہدین بن قخرالہدین
محمد

« چو جوق دعاری ، ضیا کورک آلپ

مشاہر اسلام

[امام فخرالہدین رازی] جاپان زادہ متیب سلیمان

اسلام ہوادنی

[ایکی ہفتہ نقی جہاد خبرلری ، رسمی تبلیغاتہ کورہ]

نسخہ سی ۶۰ پارہ در

توزیع یری « زمان کتبخانہ سیدر ،

مطبوعہ خیرہ و شرکاسی

فقہ

اجتہاد واجماع

عباسی دوری و تشریح صلاحیتی :

خلافت عباسیوں کے الہ کیدی ...

عباسی خلیفہ لڑک صلاحیت لڑی دہ امویوں ککنند زیادہ دکلیدی . مع مافیہ
 یونلر امویوں کی ، علمی اقتداردن محروم دہ صایلمہ یورلردی . عباسیوں بڑنجی
 وایکنجی خلیفہ سی ابو عباس عبدالله ، جعفر المنصور خلی مقتدر و عالم آدم لردی .
 فقط آنلرک بوشخصی اقتدار لری کفایت ایتہ یوردی . حتی بو خصوصہ خلقای
 راشدیندن بریسی قدر اولسہ لریته اودورده کی صلاحیتی الہ ایدہ میہ جکلردی .
 چونکہ امویوں بربوچوق عصر قدر سورہن حکومت لری ائناسندہ خلافتک
 یالکز قوہ اجرائیہ دن عبارت اولدینی حقدہ قوتلی قناعت و ایمانلر پیدا اولشن
 ایدی . و بونک نتیجہ سی اولہ رقدہ خلیفہ نك نفوذندن آزاده ، بلکه تمامیہ
 مخالف ، خارجی برقوہ تشریحیہ تأسس ایتش ایدی . خلیفہ لردہ داخل اولدینی
 حالہ افکار عمومیہ دہ بونک شویله اولماسی لازم کلدیکنه اینانیوں لردی . بو حال ،
 خلافتک حقیقی نفوذی خارجندہ اولہ رقدہ شکل و تعضو ایدن تشریح ہیئتک
 باشلی باشینہ و عملیاتدن اوزاق ، صرف نظری بر یول تعقیب ایتہ لری موجب
 اولدی . آرتیق تشریحی نظریہ لر ، فعلی اجرائی آراندہ توازن قائم ایشیدی .
 بو توازن لری عوام و خواص هر کس فرق ایدی یوردی . و بونک شریعتہ اساسات
 اسلامیہ به مخالف اولدینغہ دہ اینانیوں لردی .

فقط بوتون بونلر هب فسقہ ، حفسر اولدینغہ اینانیوں خلیفہ لڑک اوزرینہ
 یوکلہ دیلیوردی . بوتون بواوینغونسلر لقلرک اصل سبی ، بربرینک متممی دیمک
 اولان تشریح واجرا قوتلرینک آریلشوب خلافت اصولینک غیرطبیعی بر یولہ
 کیرمہ سی اولدینی هیچ بر کیمسہ نك خاطرینہ کلمہ یوردی . اوت ، بواوینغونسلر ل

ابتدا خلیفه لڑك اقتدار سزائیله باشلامشیدی. فقط صوگرا هر ایکی طرفك بری
برندن اوزاقلاشمه سیله حد گاله ایردی .

• •

ایسته عباسیلر مقام اقتداره کلدکلی زمان خلافت قوتی یارم بولدیله .
امویلردن قالان خلافت ، اجرا قوتندن باشقه برشی دکلیدی . عینی زمانده
بو اجرا قوتی ده بر چوق جهتلردن تجربه ایدیلش ، یواش یواش تعضو ایتمکله
برابر هتوز منشر لکدن قورتولمه میان تشریح قوتنك مبادی هجوم و تنقید لرینه
معروض ایدی . عباسیلر ابتدا مقام خلافت کله طبعی کبی کورون بومرضی
حالی کیزلیدن کیزلی به حس ایدر کبی اولدیله . ابوالعاس بر چوق ایسلکر
پادی . علمایه قازشی بویوک احترامده بولوندی . ذاتاً نتیجه بر آدمدی .
فقط کنیدیسی بکندیره مدن « سجاج » اسمنی آلهرق بولدی .

- ابو جعفر المنصور باشقه بر شی دوشوندی . اونه دنبری خلافتک بوتون
اجرا آتیه قاریشمغه آیشان حجاز لیری کوزدن دوش-ورمک ایستدی .
حجاز مکتب فقهیسه یان کوز ایله باشلادی . فقط بری طرفدن
عراق مکتب فقهیسی حمایه ایدوردی . مع مافیله بوندن ده هیچ بر فائده
حاصل اولمادی . خلافتک نفوتی خارجه ده اولهرق دوشونوب صرف نظری
بر صورتده اجتهاد ایتمک آیشان از یاب فقه ابو جعفر المنصور ده یا قلاشماق
ایسته میورلردی . نهایت . بده هر ایکی طرفدن بوزنی چهوردی ؛ بیلدیکی کبی
اجرا آتیه باشلادی . حجاز مکتب فقهیسنک ممثلی دیمک اولان امام مالک
حضرتلری ابو جعفرک آنملری طرفدن تحقیر و دایاغه معروض قالدیقی کبی ،
عراق مکتب فقهیسنک ممثلی امام ابو حنیفه حضرتلری ده بینه عینی ضربهلر ایله
حبسخانه ده ارحال ایتدی .

ابو جعفر المنصور بونلر ایله آکلاشماق قابل اوله میهنی کسیدردی .
اهل فقه و فتوی مسلکرلر دن ذره قدر فدا کارلنده بولونمق ایسته میورلردی .
خلیفه لرده خلفای راشدین ک یابدقلمی کبی ، بالذات فقه و اجتهاد ایله مشغول

اولامایورلردی. فقه واجتہاد عادتاً عالمہ مخصوص اوجانگک برضعتی کی اولہرق نظری بر صورتہ خلی تکامل ایتمش، اصول وفروعجہ بر چوق شعبہ لہرہ آیرلشیدی. آنکچون بوقفہ واجتہاد اوجانگک علمی مساعینہ صلاحیتدار بر صورتہ اشتراک ایتمک، ویاخود ایلو وکلترینہ علمارقابت ایده بیلیمک پک قولای بر شی دیکلیدی.

نہایت ابو جعفر الہدہ موجود صلاحیتی استعمال ایده ریک اجراءتہ باشلادی. تکرار فتوحات واعتلا یولی آچلمشیدی. ابو جعفرک خلقلری دہ بو یولی تعقیب ایتمدیلر. آرقہسی صرہ موفقیتلر توالی ایدیوردی.

آرتیق بومادی اجراءت و معنوی موفقیتلر ایہہ مشغول اولان عباسی خلیفہ لردہ فقه ایہہ، ارباب فقه ایہہ اوغراشمئی اونوتدیلر. فقه ینہ امویلر دورندہ اولدیی کی، مقام خلافتک مردوزلو تقوؤذدن اوزاق و مستقل اولہرق قائتہ موفق اولدی.

ایستہ فقه بودورده نظری و عملی بر صورتہ تاملیہ تأسس ایندی. ارباب فقهده مختلف مذہبہرہ آیریلہرق برر اوجاق حالہ کیردی. تشریح وظیفہسی منحصراً بوقفہ و علم اوجاقلرینہ عائد ایندی. خلیفہلر، قاضیلرخی اوتہ دتبرو بو اوجاقلردن آلیرلردی.

نہایت امویلر کی، عباسیلر خلافتی دہ عینی ضربہ لریک تأثیریلہ سقوط ایندی. غیر طبعی اسلر اوزرینہ قورولن بوختہ حکومت البتہ دوام ایده مزیدی. ذاتاً بو حکومت اعتلا دورلرندہ بیلہ رقیبیز قائتہ موفق اولاماشیدی. عباسی خلیفہلر ائک ذی شوکت زمانلرندہ بیک باش چہ ویرن والیرینک استقلالنی امضالوق مجبوریتدہ قالمشردی. صوک عباسی خلیفہلری، دہا کوزلرینی قاپامادن دارالخلافت دخنی داخل اولدینی حالہ باشدن باشہ بوتون اسلام مملکتلرینک طوائف منوک الہدہ قالدییقی کوردیلر. بو صورتہ عباسی خلافتی دہ انحلال ایتمش اولدی.

اسلام عالمک اوتہ سندہ بروسندہ ظهور ایدن طوائف ملوک دہ اکثریت

اعتباریه آدلری دنیایه چقمادن سونوب کیدیورلردی. چونکه بونلرده طبعی صورتده تشکل ایندن برر حکومت دکل، برر عشرت، یاخود آزالرنده امتزاج بولونمایان برر غلبه لکدن عبارت ایدی. ریاست مقامی اشغال ایدنلر اموی، عباسی خلیفه لری کبی، صرف اجرا و اداره جهته قاریشیر، تشریح صلاحیتی ایسه، بوتون بوتونه باشقه لرینک التده بولونیوردی. حتی صوکرالری بوتشریح صلاحیتی درعهده ایدنلر، خادنه لک حکملرنی هیچ اولمازسه امویلر، عباسلر زماننده اولدینی کبی، بالذات کندیلری اجتهاد ایدنه رک دکل، وقیه باشقه لری طرفدن اسکی دورلره عائد اوله رق ترتیبه ایدیلن شرع مفصللرده تحری ایتمک باشلادیلر. بوحال مسلمانلر ایچون ایکنجه بر فلاکت دیمکدی. آرتیق مسلمانلر حیاته اولان ویاشایان حقیقتدن ده ا بر دفعه اوزاقلاشمشلردی.

وقیه خلفانک، طوائف ملوکک تشریح صلاحیتدن محرومیتی، نه قادر غیر طبعی بر حال ایسه، صوکرالری علما نامی طاشیانلرک تشریح نامه یکی خادنه لرک اسکی چارجیولره دولدرمغه چالشمه لری ده اولنسته قنا ایدی. بوتون بونلر عشرت حیاتی یاشایان موللالرک دین نامه اوله رق اسلامیت علیهنده یابدقلری جایئر ایدی.

آرتیق اسلام عالمده کی تشریحی، بناء علیه بالعموم حیاتی جریان طبعی مجراستدن ایکی دفعه اوله رق اوزاقلاشمشیدی.

- ۱) خلافت و امارت مقاملرینک تشریح صلاحیتدن محرومیتلری،
- ۲) اجتهادی آرقهده بیراقرق یکی خادنه لره کوره یکی اولماسی لازم کلن قیمت حکملرنی اسکی کتابلردن بولمغه چالشمق بلیسی.

ایشته بوتون بویولسزلقلرک تأثیریه اسلامیک اعجازلی، الهی بر دین اجتماعی بر شریعت اولمائه رغماً مسلمانلق عالمی انحطاطدن انحطاطه دوشدی، انحلالدن انحلاله دوغرو یورودی. عمومی بر افتراق وجوده معروض قالدی.

علم ثابت